

[Rytter.]

er jeg fuldstændig klar over, at Ministeren her har draget et Princip frem, som er meget populært, og som ved første Øjekast ogsaa kan synes at være retfærdigt, nemlig at man, i Stedet for som nu at idømme saa og saa store Bøder, fastsætter et Antal Dagbøder, hvorved man mener at komme til at ramme Folk efter deres Formueforhold langt mere føleligt end nu. Det er imidlertid, som jeg allerede gjorde gældende ved første Behandling, Øjenbedrag, og det vedbliver at være Øjenbedrag, thi naar vi indfører Dagbodssystemet, bliver Forholdet tværtimod det, at man ikke kan fastsætte saa store Bøder, som vi kan efter de nugældende Regler. Efter disse kan vi nemlig fastsætte Bødernes Størrelse, som vi vil. Naar vi faar Dagbodssystemet, er der en Begrænsning til 60 Dage; Maksimum kan altsaa aldrig blive saa stort som nu. Men det er endda ikke det vigtigste. Det vigtigste er, som jeg dvælede ved under første Behandling, Hensynet til de ubemidlede. Paa dette Punkt vil Forholdet efter min Mening blive temmelig katastrofalt. Thi naar en Mand er ubemidlet, vil den Dagbod, han faar, blive meget lille, og den bør være meget lille; lad os f. Eks. sætte, at han skal have 5 Dagbøder — og det er en forholdsvis streng Straf —, eller lad os sætte 10; Minimum er 2 eller 4 Kr., og det vil da sige, at Straffen bliver paa 20 eller 40 Kr. Men det kan være, at der er Tale om et Forhold, hvor Domsmændene vil sige: Nej, det kan ikke hjælpe at give Manden en Bøde paa 20 Kr. for denne Forseelse, det vil virke latterligt. Saa vil de, i Modstrid med hvad de ellers vilde have gjort, blive nødt til at idømme ham Fængsel eller Hæfte. Altsaa, man vil, naar Dagbøden bliver for lille, tvinge over til det, man netop vilde bort fra: de korte Frihedsstraffe.

Jeg er bange for, at den Regel, som her bliver gennemført, ikke faar de Konsekvenser, som man ønsker den skal faa. Jeg har derfor foreslaaet i Overensstemmelse med det Cirkulære, jeg i sin Tid udstedte som Justitsminister, at Anklagemyndigheden i hver enkelt Sag, hvor den ønsker taget Hensyn til vedkommendes Formueomstændigheder, skal oplyse over for Retten, hvorledes hans Formueomstændigheder er, og hvis saa vedkommende ikke faar en Bøde, som Anklagemyndigheden er tilfreds med, skal der øjeblikkelig appelleres. Det var Synspunktet dengang; derefter kunde man faa en Bøde, stor eller lille, som baade Retten og Anklagemyndigheden

var tilfreds med. Det bliver man nu udelukket fra.

Jeg ser altsaa paa det, der her sker, som noget, der desværre er blevet slaaget op i Pressen som den sande Retfærdighed, men som efter min Mening vil blive det stik modsatte og over for ubemidlede vil medføre, at de kommer til at afsone Frihedsstraffe i langt større Udstrækning, end det i Øjeblikket er Tilfældet.

Jeg beklager dette, men endnu mere beklager jeg, at man i denne Lov udvider Systemet til at gælde uden for Straffelovens Omraade. Inden for Straffelovens Omraade spiller det ikke saa stor en Rolle, for der bliver den anklagedes Formueomstændigheder altid oplyst ved Sagens Behandling, men uden for Straffeloven spiller det en stor Rolle. Derfor skulde man tro, at det maatte bero paa en Lov, vedtaget af Rigsdagen, men her staar vi ved et af Tidens sædvanlige Fænomener: at Rigsdagen giver Ministeren en Bemyndigelse til at træffe Bestemmelse, her altsaa om, hvorvidt Dagbodssystemet skal anvendes uden for Straffelovens Omraade. Det er blevet lidt forandret ved Ændringsforslaget, idet der kommer til at staa, at for saa vidt angaar Love, hvor Spørgsmaalet om Dagbødernes Anvendelse er af mindre væsentlig Betydning, kan der efter Forhandling mellem Justitsministeren og vedkommende Fagminister ved kongelig Anordning træffes saadan Bestemmelse. Der skal altsaa Lov til i de mere vigtige Tilfælde, men kongelig Anordning i de mindre vigtige. Dette er selvfølgelig et Kompromis, men det er et Kompromis, som gør det hele uforstaaeligt. Hvad vil det sige: hvor Spørgsmaalet er af mindre væsentlig Betydning? Er det Forseelsen, der er Tale om, eller er det Dagbodens Størrelse? Hvad er det, der skal være af mindre væsentlig Betydning? Og hvordan gaar det, hvis Ministeren mener, at noget er af mindre væsentlig Betydning, men Lovgivningsmagten mener, at det er af mere væsentlig Betydning? Ja, saa gaar det saaledes, at Ministeren her har en Bemyndigelse til at træffe Afgørelsen. Vi kommer da her for første Gang i Danmark ind paa at give en Minister en Bemyndigelse til at supplere vor Straffelov, noget, vi hidtil ikke har kendt, og jeg tror, det vil være vanskeligt at finde nogen Stat, hvor man har gjort det, vel at mærke nogen demokratisk Stat, for det stemmer jo med Reglerne i Tyskland, Italien og Rusland. Der er det selvfølgelig overladt til Administrationen at give den Slags Regler, men i demokratiske Lande, Norge, Sverige, Hol-